राज्यात माहे मार्च,एप्रिल २००८ मध्ये अवेळी पाऊस, वादळ व गारपीट यामुळे फळपिकाचे नुकसान झालेल्या शेतक-यांना मदत देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन कृषि, पशुसंवर्धन,दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग, शासन निर्णय क्रमांक:-फनुभ-२००८/प्र.क्र.१८९/१३ -ओ मंत्रालय विस्तार, मुंबई-३२ दिनांक:- ३१ मार्च, २००९

वाचा:-

- १) शासन निर्णय महसूल व वन विभाग क्र. सीएलएस-०३-०८/प्र.क्र.७१/म-३, दि.१५-०९-२००८
- २) शासन निर्णय महसूल व वन विभाग क्र.एससीवाय-१०/२००८/प्र.क्र.१५७/म-११, दि.३०-०३-२००९

शासन निर्णय:-

माहे मार्च एप्रिल २००८ मध्ये राज्यातील काही जिल्हयात अवेळी पाऊस व गारपीटीमुळे फळिपकांचे मोठया प्रमाणावर नुकसान झाले. या नैसर्गिक आपत्तीमध्ये आपद्ग्रस्त शेतक-यांना मदत देण्याबाबत लोकप्रितिनिधी व नागरिकांकडून मोठया प्रमाणावर शासनाकडे मागणी आली होती. या सर्व बार्बीचा विचार करुन माहे मार्च-एप्रिल २००८ मध्ये अवेळी पाऊस व गारपीट यामुळे फळिपकांचे ५०% पेक्षा जास्त नुकसान झालेल्या आपद्ग्रस्त शेतक-यांना खालील नमूद दराने २ हेक्टर मर्यादेपर्यंत केंद्र शासनाचे सुधारीत आपत्ती निवारण निधी (CRF) राष्ट्रीय आपत्ती निवारण निधी (NCCF) चे निकषानुसार मदत देण्याचा निर्णय शासनाने घेतला आहे.

- अ) शेतीपिके, फळिपके, वार्षिक लागवडीची पिके :-
 - १) कोरडवाहू पिकासाठी रुपये २०००/- प्रति हेक्टर २ हेक्टरच्या मर्यादेत
 - २)आश्वासित जलसिंचन क्षेत्रातील पिकांसाठी रुपये ४०००/- प्रति हेक्टर २ हेक्टरच्या मर्यादेत
- ब) बहुवर्षीय फळिपके -
 - रु. ६०००/- प्रति हेक्टर २ हेक्टरच्या मर्यादेपर्यंत
- ३. वरीलप्रमाणे पिकाच्या नुकसानीस देय असलेली मदत केंद्र शासनाचे सुधारीत आपत्ती निवारण निधी (CRF) राष्ट्रीय आपत्ती निवारण निधी (NCCF) चे निकषानुसार देण्यात यावी. सदर नुकसान झालेल्या आपद्ग्रस्त शेतक-यांना नुकसानीची कमीत कमी मदत रु. ५००/- देय राहील. म्हणजेच ज्या शेतक-यांना देय मदत रु. ५००/- पेक्षा कमी असेल त्यांना रु. ५००/- इतकी मदत देय राहील.
- ४. वरीलप्रमाणे राज्यात माहे मार्च-एप्रिल २००८ या कालावधीत झालेल्या अवेळी पाऊस व वादळ व गारपीट या सारख्या नैसर्गिक आपत्तीमुळे फळिपकांचे नुकसान झालेल्या आपद्ग्रस्त शेतक-यांना रु.४४.०० कोटी इतका निधी दिनांक ३०/३/२००९ च्या संदर्भाधीन शासन निर्णयान्वये महसूल व वन विभागाने उपलब्ध करुन दिला असून कृषि व पदुम विभागास खर्च करण्यास प्राधिकृत केले आहे. सदर निधी शेतीिपके /फळिपके यांचे एकत्रित दिलेला असून त्यापैकी फळिपकांसाठी सोबत जोडलेल्या विवरणपत्रानुसार रु.४०१८.२४ (रु. चाळीस कोटी अठरा लाख चोवीस हजार फक्त) वितरीत करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

- ५. आपद्ग्रस्त शेतकऱ्यांना वरील प्रमाणे मदत देण्यासाठी मागणी क्रमांक सी-६:२२४५, नैर्सागंक आपत्तीच्या निवारणासाठी सहाय्य, ०२, पूर-चक्रीवादळे इत्यादि १०१ अनुग्रह सहाय्य (०४) सवलती (०४) (०५) इतर बाबी (२२४५ ०२४४), ३१- सहाय्यक अनुदाने (योजनेतर) या उपलेखाशिषांखाली आठमाही सुधारीत अंदाजपत्रकात सन २००८-०९ करिता उपलब्ध करुन देण्यात आलेल्या रुपये ४०१८.२४ लाख (रूपये चाळीस कोटी अठरा लक्ष चोवीस हजार फक्त) अनुदानाची रक्कम चालू वित्तय वर्षात सन २००८-०९ मध्ये खर्च करण्यासाठी संचालक फलोत्पादन, कृषि आयुक्तालय, पुणे यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. तसेच या निधीचे जिल्हानिहाय वितरण सोबत जोडलेल्या विवरणपत्रानुसार करण्यास संचालक फलोत्पादन, कृषि आयुक्तालय, पुणे यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे.
- ६. सदर रु. ४०१८.२४ लक्ष (रूपये चाळीस कोटी अठरा लक्ष चोवीस हजार फक्त) रक्कम महसूल व वन विभागाने अर्थसंकल्प प्रणालीद्वारे (बी.डी.एस.) उपलब्ध करुन दिली आहे. कोणत्याही परिस्थितीत मंजूर अग्रीम निधीच्या मर्यादेपेक्षा जास्त खर्च होणार नाही याची दक्षता नियंत्रण अधिका-यांनी घ्यावी. त्याप्रमाणे प्रत्येक महिन्याच्या ५ तारखेपर्यंत आधीच्या महिन्यातील मासिक खर्चाचे विवरणपत्र महसूल व वन विभाग तसेच या विभागास न चुकता पाठवावे, अनुदान वाटपासंबंधीचे उपयोगिता प्रमाणपत्र विहित कालावधीत महसूल व वन विभाग तसेच या विभागास पाठविण्यात यावे.
- ७. अनुदान वाटपाची प्रत प्रधान सचिव (मदत व पुनर्वसन) तसेच या विभागास नियंत्रण अधिकाऱ्यांनी न चुकता सादर करावी. आहरण व संवितरण अधिकाऱ्यांनी कोषागार /उपकोषागार यांजकडे पाठविण्यात येणाऱ्या बिलासोबत जोडल्या जाणाऱ्या कॉम्प्युटर स्लिपमध्ये गौण/उपशिर्षाच्या "गणकयंत्र" संकेतांकाचा न चुकता उल्लेख करावा असे आदेश कृपया संबंधित अधिकाऱ्यांना नियंत्रण अधिकाऱ्यांनी द्यावेत. तसेच कोषागारातून/उपकोषागारातून आहरीत केलेल्या रकमेचा अहवाल शासनास सादर करावा.
- ८. सदर आदेश महसूल व वन विभागाच्या शासन निर्णय क्र.एससीवाय-१०/२००८/प्र.क्र.१५७/ म-११, दि.३०-०३-२००९ अन्वये या विभागाने कृषि व पदुम विभागास प्राधिकृत केल्यानुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.
- ९. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करुन देण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्रमांक (२००९०३३११११०५५९००१) असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(स.ह. भोसले) कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

आयुक्त कृषि, महाराष्ट्र राज्य, पुणे (५ प्रती) सर्व विभागीय आयुक्त सर्व संचालक /सहसंचालक, कृषि आयुक्तालय, पुणे विभागीय कृषि सह संचालक, (सर्व), महालेखापाल, महाराष्ट्र राज्य-१/२, मुंबई/नागपूर (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परिक्षण) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र कृषि उद्योग विकास महामंडळ, मुंबई व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ, अकोला सर्व जिल्हाधिकारी, सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी, सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी, सर्व कृषि विकास अधिकारी, महसूल व वन विभाग (म-३/म-११/) (५ प्रती) वित्त विभाग (व्यय-१/व्यय-९/अर्थसंकल्प ३ व १४), मंत्रालय, मुंबई विभागातील सर्व कार्यासन अधिकारी, निवड नस्ती.

शासन निर्णय क्रमांक:-फनुभ-२००८/प्र.क्र.१८९/१३ -ओ दिनांक ३१ मार्च, २००९ चे विवरणपत्र

अ.क्र.	जिल्हा	फळिपकांसाठी वितरीत करावयाचे अनुदान
		(रु. लाखात)
१	ਗਾਂ।	०.२६
२	रायगड	११८.९२
₽ P	रत्नागिरी	909.00
8	सिंधुदूर्ग	२७४२.६१
ц	नाशिक	३.६९
ધ	अहमदनगर	१२.२६
9	पुणे	8.38
2	सोलापूर	४५.२०
9	सातारा	१८.०८
१०	सांगली	६५.८०
११	कोल्हापूर	0.99
१२	बीड	0.39
१३	लातूर	४४.५३
१४	उस्मानाबाद	१६.१७
१५	नांदेड	२५.२८
१६	बुलढाणा	0.82
१७	अकोला	१२.७५
१८	अमरावती	0.78
१९	यवतमाळ	0.82
२०	वर्धा	०.०१
२१	गडिचरोली	०.४६
	एकूण	४०१८.२४